

Kursansvariga Ida-Maria Rak med eleverna (övre raden) Laura Nyman, Julia Häggman, Olivia Källdström och Hanna Grankvist. På nedre raden Vieno Toivanen, Alva Norrgård, Wilma Inbarr och Celina Roos. FOTO: PÅR JONASSON

Unga mår skit – och vill förmedla att det är okej

• ”Alla mår skit” är en serie kortfilmer om problem som rör ungdomar av i dag. För idé och genomförande står elever vid Wavainstitutet som det här läsåret har gått kursen Crossover.

JAKOBSTAD. Åtta elever i åldern 14-17 år som redan går eller har gått på någon av Wavainstitutets linjer har sedan i höstas deltagit i kursen Crossover. Där har man i tvärkonstnärlig anda ägnat sig åt alla de discipliner som finns inom institutets väggar.

Dessutom har man tagit hjälp utifrån av till exempel Unga Scenkompaniet gällande råd kring manus.

– Vi hade först tänkt oss en scenisk produktion, en teaterpjäs eller en musikal, men på grund av pandemin valde vi att göra kortfilmer i stället, säger Olivia Källdström.

Slutprodukten heter ”Alla mår skit” och består av kortfilmer på fyra teman, nämligen ensamhet, ätstörningar, prestationskrav och könsidentitet.

Titeln valdes för att den kändes konkret och rakt på sak när ungdomarna inte ville använda det i deras ögon lite uttjatade begreppet ”psykisk ohälsa”.

ATT DET VAR just det här som arbetet skulle handla om kom man fram till efter att tillsammans med ordkonstläraren Ellen Strömberg ha haft flödeskrivande där man skriver ohämmat under ett på förhand bestämt antal minuter.

– Då visade det sig att vi alla hade skrivit om ungefär samma grejer. Det här är ämnen som är viktiga för oss alla och vi vill förmedla ett budskap, att det är okej att må dåligt och att man aldrig är ensam om att göra det.

Handlingarna är framtagna både utifrån egna och bekantas erfarenheter. Under hösten hade eleverna under en lektion besök av två representanter från Psykosociala förbundets lokalavdelning i Jakobstad.

– Vi lärare kände att denna input var nödvändig på grund av det allvarliga temat, säger teaterläraren och kursansvariga Ida-Maria Rak.

Förutom de fyra kortfilmerna ingår också en något längre processfilm i paketet. I den kan man följa arbetets gång bakom kulisserna från de första funderingarna under tidig höst fram till i dag.

Här hörs också några röster från föräldragenerationen om vilka problem de hade under sin ungdomstid. Mycket är sig likt, men frågan om könsidentitetens betydelse tar större plats i dagens unga generation.

– Det känns viktigt att berätta att det är något man kan må dåligt över, säger Hanna Grankvist.

– Det är inte en dålig sak i sig, men man kan börja må dåligt om till exempel föräldrarna inte accepterar vilket kön man definierar sig som.

Filmerna finns på Youtube från och med fredagen.

FRÅN WAVA-INSTITUTETS SIDA ville man genomföra Crossover-projektet för att fånga upp de elever som vuxit ur verksamheten.

– Till exempel musiklinjen har en fördjupad läroplan och man kan studera ämnet längre, men teater och bildkonst tar ibland slut när eleverna är 13 år, säger kursansvariga Ida-Maria Rak.

Övriga lärare som varit involverade är bland andra Heidi Takaneva som varit handledare för musik och Malin Simons som varit bildkonsthandledare.

Fotostuderanden från Novia har filmat och redigerat. Inspelningarna skedde under tre veckoslut då eleverna hade scenkonstpedagogstuderanden Julia Hellén som assisterande handledare.

Ida-Maria Rak är mycket nöjd med samarbetet.

– I och med denna kurs har jag verkligen känt vilken skatt vi har med tre stadiers kulturutbildningar under ett och samma tak.

Pär Jonasson